

ПАНАС ФЕДЕНКО

Куди йде українська редакція Радіо Свобода?

~~1534~~
БІБЛІОТЕКА

ІМЕНИ О. ОЛЬЖИЧА
ВУЛ. ГРУШЕВСЬКОГО. 4

ВИДАВНИЦТВО НАШЕ СЛОВО
ЛОНДОН 1962

"Our Word" Publishers, 26 Hunt Street, London W. 11, England.

Куди йде Українська редакція Радіо Свобода?

Радіо Свобода в Мюнхені було створене Американським Комітетом Визволення від большевизму для інформації народів ССРСР про події в світі і для виховання слухачів за Залізною Завісою в дусі демократії. В принципі Радіо Свобода відкидає будьякі диктаторські ідеології. На жаль, доводиться тепер спостерігати в програмах української редакції Радіо Свобода «ухил», який мусить глибоко непокоїти кожного демократа. Маю на увазі скрипти п. Івана Майстренка, що від р. 1958 в великому числі посилаються українською редакцією Радіо Свобода на Україну.

1. Хто такий п. Майстренко?

Бувши в Україні, Іван Майстренко належав до комуністичної партії. За другої світової війни він опинився на еміграції. Ми не робимо закидів будькому за минулу політичну приналежність. Однак п. Майстренко і на еміграції зостався переконаним «ленінцем». Він є проти Сталіна, бо за влади Сталіна був арештований. Але Ленін для п. Майстренка досі лишається абсолютним авторитетом. Більше 10 років, аж до 1959 р. п. Майстренко був головним редактором місячника «Вперед», що виходив в Мюнхені. Тут подаємо цитати з деяких статей п. Майстренка, щоб показати політичний напрям того часопису. Напр., в ч. 3—4 «Впереду» за 1952 рік у статті «Большевицька імперія» читаємо:

1. «СССР (навіть з російським імперіялізмом) є всеж арсенал революції і всяке послаблення його підриває визвольну боротьбу трудящих і поневолених народів світу. 2. Боротьба за розпад СССРСР сьогодні є прямиа допомога світовому капіталізму. Перший аргумент важить тільки поза межами СССРСР. Але другий аргумент — небезпека реставрації в СССРСР капіталізму — є дуже актуальний і діючий. Нам здається, що коли стане вибір: капіталізм чи Сталін, — основна маса активного населення СССРСР вибере друге».

З цього виходить, що п. Майстренкові миліший режим Сталіна, ніж, напр., устрій вільної Швеції, де вже 30 років при владі знаходиться соціалістична партія. З погляду п. Майстренка може здаватися дивним, що німецькі соціалдемократи в Федеральній Республіці не хочуть визнавати «соціалізму» в Советській Зоні Німеччини і є непримиренні в боротьбі проти так званої «Німецької Демократичної Республіки» Ульбріхта.

П. Майстренко в своєму «Впереді» визнає також диктатуру Хрущова за «поступову». В ч. 4 «Впереду», р. 1958 п. Майстренко писав:

«Сталінова диктатура розклала суспільство і наробила стільки внутрішніх ворогів режиму, що всяке попущення диктатури загрожує прорватися стихійною контрреволюцією, яка хоч і не має під собою соціального ґрунту (власницькі класи в ССРСР зникли давно), проте вона спроможна бути очолена небезпечними політичними авантюристами... В цьому сенсі диктатура партійного апарату знаходить історичне виправдання для свого існування, бо історія крокує не назад до приватної власности, а вперед до безвласницького суспільства».

Таким чином, Хрущов в своєму намаганні вдержати непорушною диктатуру партійного апарату в ССРСР має за собою не тільки «нову клясу» — комуністичну бюрократію в ССРСР, але також приязні поради («не попускати») п. Майстренка на еміграції.

«Вперед» під редакцією п. Майстренка був послідовно ворожий до ідеї демократичного соціалізму в країнах вільного світу і зокрема вів пропаганду очорнювання українських соціалістів-емігрантів, як «реставраторів капіталізму». Критику комуністичного режиму, яку дав відомий югославський комуніст-«ревізіоніст» Мілован Джілас у своїй книзі «Нова Кляса», п. Майстренко зустрів вороже. Про ідеологію «Впереду» писав п. Майстренко в ч. 7 свого часопису з р. 1959:

«Вперед» не має відношення до емігрантських соціалдемократів, бо репрезентує не тих соціалістів, які йшли на еміграцію, відштовхуючись від Жовтневої революції, а тих прихильників наукового соціалізму, які вийшли на еміграцію під час другої світової війни, щоб розповісти світові про сталінську зраду Жовтневої революції...»

З цього видно, що система диктатури комуністичної партії, створена Жовтневою большевицькою революцією 1917 р., є близка і рідна п. Майстренкові. Большевізм — це «науковий соціалізм» в очах п. Майстренка. Він не є проти ленінського большевізму, тільки проти «сталінської зради Жовтневої революції»... Це саме колись писав Л. Троцький, перебуваючи на еміграції: він теж був не проти системи комуністичної диктатури, лише проти особи і правління Сталіна. Тому що Джілас у своїй книзі «Нова Кляса» відкидає саму систему партійної диктатури, отже переходить на демокра-

тичні позиції, «Вперед» п. Майстренка поставився вороже до книжки Джіласа. Про це читаємо в ч. 7 «Впереду» з р. 1959:

«Вперед» ніколи не робив шуму довкола книжки і справи Джіласа...» (Як відомо, Тито звелів посадити Джіласа в тюрму на 7 років за демократичні ідеї його книжки. Тепер, у квітні 1962 р., Джіласа знов заарештовано в Білгороді). Отже «справа Джіласа» не зустріла співчуття у п. Майстренка, на його погляд, Джілас **заслужив** репресії, що впала на його голову збоку представників «нової кляси» в Югославії. — П. Ф.). «Позицій Джіласа, — писав п. Майстренко, — «Вперед» ніколи не поділяв, а на книжку Джіласа дав один тільки раз рецензію, цілком негативну, одмежувавшись при тому від того співчуття ідеям Джіласа, яке було висловлене правими колами західного світу, а також еміграції з ССРСР і Східної Європи».

Так писав зовсім недавно п. Майстренко, додержуючись цілком «партійної лінії» Хрущова і Тита у відношенні до «еретика» Джіласа.

Також до визвольного революційного руху на Угорщині в 1956 р. «Вперед» п. Майстренка поставився вороже, як до «реставрації капіталізму», хоч він знає, що той рух ішов під прапором демократичного соціалізму, як це ствердила між іншим комісія Об'єднаних Націй, що діяла під проводом теперішнього президента Соціалістичного Інтернаціоналу Алсінга Андерсена (член парламенту Данії). В ч. 10 «Впереду» (жовтень 1959 р.) писано:

«... В Угорщині в 1956 році Імре Нодь хотів тільки демократизації суспільних відносин на базі усупільненої власності, а вийшло, мимо його волі, що він очолив реставрацію». Таким чином, зовсім логічно, мусить визнати п. Майстренко, що мав рацію «революціонер» Хрущов, коли звелів стратити Імре Нодя й інших, як «агентів капіталізму» і «фашистів»...

Відкидаючи «сталінізм», п. Майстренко у «Впереді» взято обороняв таке «досягнення» Сталіна, як примусова колективізація сільського господарства в ССРСР, отже закріпачення селянства диктаторською партією. Подаючи звіт про міжнародний комуністичний фестиваль молоді в Відні (жовтень 1959 р.), п. Майстренко писав у «Впереді» ч. 10, 1959 р., що в Советському Союзі «колгоспи зі всіма їх слабкими сторінками є прийняті по волі чи неволі, як органічний складовий елемент буття».

Виходить, коли прищепити людині якунебудь недугу (як це робили нацистські лікарі в концентраційних таборах Німеччини за влади Гітлера), то та хвороба вже стає «складовим елементом буття», і її не слід вигоїти лікуванням...

2. П. І. Майстренко — співробітник Радіо—Свобода.

«Вперед» в Мюнхені перестав виходити в кінці 1959 р. «Чому не виходить «Вперед»? — запитав один член української редакції Радіо Свобода у Майстренка. — «Нема грошей», — відповів Майстренко — і зразу ж додав: «Я можу тепер обійтися і без «Впереду», бо маю змогу ширити ідеї «Впереду» через Радіо Свобода». В цьому ділі він знайшов **активну допомогу** головного редактора п. Михайла Добрянського. Я теж звернув увагу п. Добрянського на комуністичні писання п. Майстренка, однак одержав від нього відповідь, що статті п. Майстренка у «Впереді» його, п. Добрянського **не обходять**». Цю відповідь п. Добрянського я тоді ж назвав цинічною.

П. Майстренко в своїх скриптах до української Радіо-редакції оминає зайняти виразне становище до основи всього зла в ССРСР: до партійної диктаторської системи. Він критикує окремі негативні явища бюрократизму, неефективність державного апарату Советського Союзу, але лишає без уваги саму систему диктатури, що той бюрократизм і визиск має породила. Зовсім свідомо, п. Майстренко часто повторює заяви брехливої комуністичної пропаганди, як правду. Тому в скриптах п. Майстренка поневолені диктатурою компартії українські робітники і селяни не знайдуть моральної підтримки в боротьбі проти зненавидженого державного кріпацтва. Тут подаю деякі приклади навмисної дезінформації чи навіть знуцання над слухачами в Україні в скриптах п. Майстренка, переданих в програмах української редакції Радіо Свобода. Так, скрипт ч. 5045 з 26. 1. 1960 з підписом І. Максимець (це псевдоним п. Майстренка) подає як **правду** твердження пленуму ЦК КПСС з грудня 1959 р., мовляв, колгоспні селяни мали вищі заробітки ніж робітники промислових підприємств, і долучає свій коментар:

«Доходи колгоспів і колгоспників так швидко випереджають зарплатню робітників, що такий стан стає навіть політично небезпечним». (Кому і чому, — про це п. Майстренко не пише: може боїться, щоб селяни не «розжирили?»).

Прочитувачи кричущу неправду, пущену пленумом ЦК КПСС в грудні 1959 року, той самий п. Майстренко, якому п. Добрянський робить рекламу великого «знавця» всіх проб-

лем ССРСР, повторив через кілька днів у скрипті ч. 5078 з дня 9 лютого 1960 р. слова секретаря КПУ Подгорного, сказані на грудневому пленумі ЦК КПСР:

«На протязі останніх трьох років оплата праці колгоспників України перебуває на одному рівні». До цієї заяви не дав п. Майстренко ніякого пояснення, не спробував викрити в основі фальшивість комуністичної пропаганди про «зріст добробуту колгоспників».

Як свого часу у «Впереді», п. Майстренко і в своїх скриптах до Радіо Свобода вважає колгоспи, накинута селянам терором комуністичної партії, за «складовий елемент буття».

В скрипті ч. 5853 з 11 листопада 1960 р. п. Майстренко писав:

«Тут вихід був би тільки той, щоб колгоспи стали справді власністю колгоспників...» Про інший «вихід», — про **право селянина вийти з колгоспу** і працювати індивідуально на своїй землі п. Майстренко не згадує. В скрипті ч. 6172 з 10. 3. 1961 п. Майстренко подає комуністичній партії проект «реформи» колгоспів:

«Треба... працю в колгоспах поставити на тверду оплату, так як це є на фабриках і заводах». Про демократичне право селянина бути вільною людиною, незалежною від наказів диктаторської партії і всієї системи, що скувала людську енергію і зруйнувала сільсько-господарську продукцію в ССРСР, — про це п. Майстренко не дбає. Аджеж він твердо стоїть за існуюче в ССРСР державне рабство, як «складовий елемент буття», що його слід «реформувати», але небезпечно руйнувати, бо, мовляв, з того може вийти «реставрація капіталізму»...

Метода «ленінця» п. Майстренка в його скриптах для української редакції послідовна. Він не нападає на систему, створену диктатурою компартії, навпаки, він визнає її за певне «досягнення». П. Майстренко критикує тільки окремі «недоліки» цієї системи. Взагалі ж той режим, що є в ССРСР, стоїть, на погляд п. Майстренка, вище від демократичних систем. В скрипті з 22 березня 1960 р. п. Майстренко зробив для слухачів Радіо Свобода в Україні велике «відкриття». Він пише:

«Це правда, що в Советському Союзі усунуто експлуатацію людини людиною». На його думку, в ССРСР людей визискує «держава». Що в тій державі механізм експлуатації використовує в своєму інтересі нова кляса людей, комуні-

стична бюрократія, яка має «щасливе й веселе життя», про це п. Майстренко мовчить. Чи члени нової класи не люди?

Згідно з вірою п. Майстренка, в СРСР уже настало «безкласове суспільство»... Цю комуністичну легенду п. Майстренко уперто ширить у своїх скриптах, які за протекцією п. Добрянського висилаються в Україну.

3. Майстренко—Добрянський прославляють Леніна.

Троцькісти та інші опозиційні комуністи, незгідні з політикою Сталіна, намагаються ідеалізувати Леніна як людину і політика. Те саме робить п. Майстренко в своїх скриптах в Радіо Свобода. 24 листопада 1961 р. пішла в Україну через Радіо Свобода його стаття під назвою: «Ленінські норми партійного життя». Ось як описує п. Майстренко «внутрипартійну демократію» в комуністичній партії за життя Леніна:

«Кожний член партії міг вільно критикувати вищих діячів партії... Той, кого критикували, міг щонайбільше спростувати обвинувачення... Ці норми партійного життя існували ще й у перші роки після громадянської війни. Їх намагався всіма силами зберегти Ленін, і до його смерті вони якось трималися».

Цими словами п. Майстренко ширить явну вигадку: адже ж уже на X з'їзді РКП(б) в березні 1921 р. Ленін заборонив усяку дискусію в партії, назвавши її «неповзволительною роскошью», і загрозив авторам дискусії карами. Комуністів із так званої «робітничої опозиції» Ленін велів арештувати і держати в тюрмах, як, напр., Мяснікова, Шляпнікова і тисячі інших. Не думаю, щоб п. Майстренко не знав про переслідування комуністів Леніном за спробу вільної дискусії. Однак він свідомо пише прихильну до Леніна неправду, і ця фальшива пропаганда про творця комуністичної диктатури й тероризму висилається, з допомогою п. Добрянського, коштом Американського Комітету Визволення до слухачів в Україні.

Як «вірний ленінець», п. Майстренко перекичує загально відомі факти, аби змалювати творця большевизму, як «прихильника» визволення України. В цьому за п. Майстренком сліпо йде й п. М. Добрянський. В статті, підписаній двома авторами — І. Максимцем (Майстренком) і М. Добрянським (ч. 7129, 16 березня 1962 р.), яка зветься — «Що означає реабілітація Миколи Скрипника», знаходимо такі «відкриття» цих авторів:

«Ленін цинив у Скрипнику, з одного боку, послідовного інтернаціоналіста а, з другого боку, людину, що обстоювала національне відродження України».

Чи треба згадувати, що пп. Майстренко і Добрянський свідомо пишуть неправду? Це ж Ленін написав резолюцію, що була ухвалена конференцією російської большевицької партії в квітні 1917 р., в якій між іншим сказано:

«Інтереси робітничої класи вимагають злиття робітників усіх національностей Росії в єдиних пролетарських організаціях, політичних, професійних, кооперативно-просвітних і т. д.» (Ленін, Сочинения, том 20, вид. 3, ст. 619—20). Отже Ленін не допускав не тільки окремих робітничих партій для кожної нації Російської імперії, але навіть просвіти мали б бути, за його пляном, спільні з росіянами, бо це вело б «націоналів» до «злиття» з російським народом. Ленін був заклятим ворогом робітничих партій різних народів царської імперії, незалежних від російської большевицької партії, бо розумів, що тільки незалежні політичні партії можуть обороняти національне відродження і самостійність своїх країн. Це ж Ленін писав до редакції українського соціалдемократичного місячника «Дзвін», Київ, у березні 1914 року:

«Я не розмовляв з Юркевичем (Лев Юркевич, визначний діяч Української Соціалдемократії. — П. Ф.), але мушу сказати, що проповіддю відокремлення українських робітників в особливу соціалдемократичну організацію я глибоко обурений». (Ленін, Сочинения, т. 25, ст. 99).

Ленін був не тільки запеклим ворогом політичного відродження України, як противник «відокремлення», але немиле було йому також і національно-культурне відродження українського народу. Пригадаймо факти: за царського режиму не було в Україні ні одної української школи, преса ледве животіла під утисками цензури, всі просвітні товариства заборонено. Російська мова панувала по містах України, навіть у церкві духовенство не сміло проповідувати Христову віру мовою нашого народу. Через цей утиск українська народня маса, бувши неписьменною, не могла дати для промисловости, що дуже швидко розвивалася, кваліфікованих робітників, і в Україну почало напливати робітництво найбільше з Московщини, менше з Польщі, і з Балтійських країн. Це збільшувало русифікацію українських промислових центрів. Як до цього поставився Ленін? З захопленням! В 1913 році Ленін писав у своїй книжці «Критичні уваги до національного питання»:

«Уже кілька десятиліть цілком визначився процес швидкого економічного розвитку півдня, тобто України, яка приваблює із Великої Росії десятки і сотні тисяч селян і робітників у капіталістичні економії, на рудники, в міста. Факт «асиміляції» — в цих межах — великоросійського і українського пролетаріату несумнівний. І цей факт **безумовно прогресивний**». (Ленін, Сочинення, т. 17, ст. 180). Це сказано зовсім ясно: Ленін тішився «асиміляцією», бо вона робила українських робітників «перевертнями», відривала їх від рідної мови і національності і всеж пп. М. Добрянський і І. Майстренко намагаються, всупереч фактам, доказувати, мовляв, Ленін був «інтернаціоналістом» і прихильником «національного відродження України»... Пп. Добрянський і Майстренко в своїй колективній статті (зовсім за прикладом советським!) згадують, що Скрипник хотів, щоб Комуністична Партія України була незалежна від Російської, і що Ленін цього не дозволив, а тому, щоб «**перевірити відданість Скрипника комунізму**» (і відкіль могли довідатися «колективні автори» про наміри Леніна? — П. Ф.), Ленін послав Скрипника «**на роботу в ЧЕКА в Москві**».

Відомо, що Скрипник показав міцні нерви на цій «роботі»: підписував присуди смерті направо й наліво, однак наші хвалителі Леніна з української редакції Радіо Свобода зробили даліше «історичне відкриття»: мовляв, — «**Скрипник мусів виконати доручення, хоч його гуманна натура зовсім не надавалася для роботи в ЧЕКА**». Отже Скрипника, що посилав на смерть тисячі людей, пп. Добрянський і Майстренко намагаються представити слухачам в Україні, як «гуманого чекіста»? Чи не хотів би п. Добрянський попастися в свій час у руки «гуманому чекістові» Миколі Скрипникові? Аджеж відомі «подвиги» Скрипника не тільки в Москві в 1918 році, але й пізніше: він був в Україні комісаром внутрішніх справ і йому підлягали органи ЧЕКА для терору проти борців за незалежну Українську Народну Республіку.

Наші «ленінці» із української редакції Радіо Свобода розповідають слухачам в Україні (а там, мабуть, ще є люди, які пам'ятають «роботу» Скрипника в ЧЕКА), мовляв, Ленін, побачивши «заслуги» Скрипника в ЧЕКА, «**прийшов до висновку, що можна обстоювати самостійність України і бути одночасно комуністом-інтернаціоналістом**». Це вже зовсім така логіка, як у пісні: «На вгороді бузина, а в Києві дядь-

ко». Але «колективні лєнінці» з української редакції Радіо Свобода плетуть далі своє «діалектичне» мереживо: мовляв, Ленін «в 1919 році визнав право українського комуніста стояти на позиціях самостійности України». Дійсно, в кінці 1919 року Ленін написав лукавий «лист до робітників і селян України», мовляв, російські большевики визнають незалежність України. Але це була криводушна тактика, щоб одурити українські народні маси гарними словами, а тим часом взяти Україну в залізну московську неволю. Які були в українських народних масах настрої супроти большевицької Москви в той час, показує резолюція наради Комуністичної Партії України в Гомелі на Білій Русі в жовтні 1919 року:

«Рух на південь і організація советської влади в Україні будуть можливі тільки з допомогою регулярних дисциплінованих військових частин (ні в яким разі не місцевого походження)». («Літопис Революції» ч. 6, Харків 1926 р.).

Таким чином «комуністи України», з участю Скрипника, могли запанувати над українським народом тільки з допомогою російського окупаційного війська. А Ленін, визнавши на словах «незалежність» України, всіх зусиль доложив на те, щоб зліквідувати партію українських комуністів-боротьбистів, що хотіли бути незалежними від Москви. А пп. Добрянський з Майстренком торочать про «погляд Леніна, що комуніст має право обстоювати суверенність комуністичної України». Чи може бути більша нісенітниця?

4. Пп. Добрянський з Майстренком глумяться над людьми.

Маю враження, що п. Майстренко деколи просто глумиться над слухачами і читачами українських програм Радіо Свобода, уважаючи їх за неуків і останніх дурнів. Напр., в скріпті ч. 6327 з 5 лютого 1962 р. п. Майстренко твердить, мовляв, ССРСР випередив усі європейські країни «продуктивністю праці робітників». Чи це не свідоме повторення фальшивої советської пропаганди? В тій самій статті п. Майстренко радить мешканцям України боротися «за виборчі права радянських громадян»: домагатися від виборчих комісій, щоб вони виставляли не одного кандидата на одне депутатське місце, а кількох:

«Так хай же радянські виборчі комісії дозволять хоч маленький шматок демократизму — замість одного кандидата хай дозволять принаймні двох . . . Тут ідеться про те тільки, щоб одна партія — КПРС висувала не одного, а кількох кандидатів».

Так п. Майстренко під протекцією п. Добрянського виховує советських громадян на «демократів»: він лише систему комуністичної диктатури непорушною і вважає за «демократичне досягнення», коли партія дасть невільникам тиранської держави право голосувати за того чи іншого комуністичного кандидата! Чи від цього зміниться система диктатури? Чи такими методами можна було б побороти диктатуру Гітлера, Муссоліні, а тепер Хрущова? Такі «демократичні поради» п. Майстренка підсоветським громадянам не можна назвати інакше як цинічним знуцанням переконаного комуніста над ідеєю демократії. Над цією статтею стоїть окрім псевдоніму п. Майстренка (І. Максимець) також ім'я п. Добрянського («Редактор М. Добрянський»).

Не сталося це випадково: п. Добрянський перебуває під рішальним «ідейним» впливом п. Майстренка. Коли один член української редакції Радіо Свобода в приватній розмові звернув увагу п. Добрянському на комуністичну пропаганду, яку вів п. Майстренко у «Впереді», і яку він різним способом «просуває» і в Радіо Свобода, то п. Добрянський відповів, що «Вперед» йому «відкрив очі» на ситуацію в Україні...

Журналістові М. Стиранці, дописувачеві української редакції Радіо Свобода, п. Добрянський поставив вимогу: **не зачіпати в статтях комуністичної системи, що панує в Україні, а давати «позитивні думки», щоб допомогти «поліпшити» ту систему...** Виходить із цього, що українці-емігранти мали б стати «льояльною опозицією» супроти комуністичної тиранії!

Навіть у стилі скриптів п. Майстренка відчує слухач українських передач Радіо Свобода в Україні знайомі йому тони комуністичної пропаганди. В скрипті ч. 6327 з 5. 2. 1962 р. п. Майстренко порівнює московську газету «Правда» з дяком у церкві, який, «коли бачить, що баба несе тёрбу з пирогами, то співає — «подай, Господи»; коли ж бачить дядька з палюгою, — «Тобі, Господи». Таким способом п. Майстренко включає Радіо Свободу в відому кампанію компартії, що всяким способом намагається знеславити всі релігії та духовних осіб. Дивно тільки, що ці методи п. Майстренка знаходять не тільки активну підтримку п. Добрянського, відповідального редактора, але й оплачуються коштом Американського Комітету Визволення від большевизму...

Комуністична ідеологія п. Майстренка викликає гострий осуд серед свідомого українського громадянства на еміграції. Який відгук скрипти п. Майстренка знаходять в Україні, на це маємо документальні докази в матеріялах Радіо Свобода. Українець, що недавно покинув ССРСР, і тепер перебуває в Америці, подав оцінку програм української редакції Радіо Свобода на протязі часу від 10 до 15 січня 1961 р. і з дат 31 грудня 1960 р., 1. 1. 1961, 25. 1. 1961, 2, 3, і 5 лютого 1961 р. Високо оцінюючи скрипти інших авторів, новий емігрант дає таку характеристику статтям п. Майстренка:

«**Стаття Торгівля це демократія і довга, і нудна, і безбарвна**» (12. 1. 61). «**Стаття Партійні догми і передумови соціалізму не викликає інтересу, нічого нового не освітлює, лише осадок досади за втрачений час**» (13. 7. 61). «**Бліда, розвезиста стаття Знов повіяло духом сталінізму**» (3. 2. 1961). Подібні «довгі, нудні, безбарвні, бліді, розвезисті» статті п. Максимця ідуть в Україну, коштом АКВ, в великому числі, завдяки протекції п. Добрянського, як головного редактора. Ці статті не збуджують зацікавлення у слухачів в Україні, які ризкують свободою і життям, щоб почути живе слово з вільного світу. Навпаки, писанина «ленінця» Майстренка викликає у слухачів в Україні огірчення за втрачений час.

Один із членів української редакції Радіо Свобода звернув увагу п. Добрянського на негативну оцінку скриптів п. Майстренка новим емігрантом-українцем, яку прислано від Американського Комітету з Нью Йорку до української редакції Радіо Свобода в Мюнхені. На це зразу ж відповів п. Добрянський: «**Та то ж писав антикомуніст!**»

«А хіба українська редакція Радіо Свобода комуністична?» — запитав член української редакції свого шефа п. Добрянського. На це він не одержав ніякої відповіді від п. Добрянського.

П. Добрянський своїм безоглядним протегуванням скриптів «ленінця» п. Майстренка дав можливість йому містити убогі змістом і формою статті, з певною тенденцією, в великому числі в Радіо Свобода. П. Добрянський, фаворизуючи п. Майстренка, відштовхнув від співпраці з українською редакцією визначних дослідників і журналістів, як, напр., д-р Ілія Гольдман (Нью Йорк), Мирослав Стиранка (Мюнхен) і ін. Коли взяти на увагу, що за численні скрипти п. Майстренка з шкідливою тенденцією виплачуються гонорари, то виходить, за морально-політичні шкоди, учинені п. Май-

стренком боротьби проти большевизму, мусів АКВ ще мати додатково фінансові втрати. Без активної допомоги п. Добрянського п. Майстренкові цього ніколи б не могло б статися.

Спроби вплинути на п. Добрянського, щоб припинив посилати в Україну через Радіо Свобода баламутні «ленінські ідеї», були марні. Нехай українське громадянство само судить на підставі поданого тут матеріялу про напрям діяльності пп. М. Добрянського та І. Майстренка в Радіо Свобода. Нічого подібного нема в інших редакціях Радіо Свобода в Мюнхені: бо вся політична еміграція поневолених народів не шукає ніякої «угоди» з большевицькою диктаторською системою, а веде боротьбу за її повну ліквідацію. Можуть уряди різних країн шукати політичного чи мілітарного співжиття з Советською імперією, але ніюдин демократ у світі не скаже, що треба йти до «ідейної коекзистенції» з большевизмом. Українські демократи ніколи не шукали ідейного компромісу з большевизмом, бо чи можна ж примирити тиранію з свободою? Саме непримиренність української еміграції супроти режиму поневолення й терору в Україні дає пригнобленим масам українського народу деяку втіху, що вільна частина нашої нації не схилилася перед комуністичною пропагандою і силою Советської імперії.

ВИСНОВКИ

Наведені тут факти свідчать про зовсім ненормальну ситуацію, яка склалася в українській редакції Радіо Свобода. Єдиною причиною цього є п. М. Добрянський. Цей «маленький тиран», як його звать в Мюнхені, недоступний ніяким форадам і пересторогам демократів-українців, що ведуть безкомпромисову боротьбу проти большевизму і всякої іншої диктатури.

П. Добрянський допустив п. Майстренка на ролю «примадонни» в українських радіовисиланнях у Мюнхені і цим завдав величезної шкоди боротьбі проти комунізму взагалі. Якщо п. Добрянський не розуміє, яку небезпеку несуть «ленінські» ідеї п. Майстренка, що ширяться через радіо Свобода, то це свідчило б про його велику політичну обмеже-

ність і наївність. Коли ж п. Добрянський **розуміє** наслідки, що їх викликає ширення ідей п. Майстренка через радіо Свобода, і все ж потурає і помагає йому, то що тоді думати про політичну фізіономію п. Добрянського взагалі?

Пп. Добрянський і Майстренко пробують коштом Американського Комітету Визволення від большевизму «лата-ти діри» в наскрізь прогнилій, забріханій системі комуністичної диктатури; супроти цього ніодин чесний українець не може лишатися байдужим. Бо коли б ми «дивилися й мовчали та мовчки чухали чуби», то це мовчання було б доказом **нашої згоди** з таким неподобством. Большевизм, у всіх його формах, це найбільше зло в сучасному світі і смертельна загроза для українського народу. З діяльністю «ленінців» в українській редакції Радіо Свобода не можна миритися і це лихо замовчувати. Тут потрібна найбільша активність усіх свідомих українців, що розуміють небезпеку всякої ворожої інфільтрації: «На те й лихо, щоб із лихом битись», — писав Шевченко.

* *

Свого часу, коли була поставлена кандидатура п. М. Добрянського на становище головного редактора в українській редакції Радіо Визволення (тепер Свобода), до мене звернувся Арнольд Д. Марголін з Вашингтону, чи я можу рекомендувати п. Добрянського на цю посаду. Знавши п. Добрянського як члена одної з українських демократичних партій, я просив А. Д. Марголіна піддержати кандидатуру п. Добрянського на становище головного редактора в українській редакції Радіо Визволення. Тепер мушу з жалем ствердити, що я гірко помилився: демократичні засади зовсім неміцно сидять в голові п. Добрянського, що тепер разом з п. Майстренком ширить «ленінізм» через Радіо Свобода і цим баламутить слухачів в Україні.

Ціна

В Англії: 1 шілінг.
В Німеччині: 50 пфенігів.
В Австралії: 1 шіл. 6 пенсів.
У Франції: 50 сантимів.
В Америці й Канаді: 30 центів.

Замовляти на адреси:

Mr. G. Vaccaro
551 Chiswick High Road
London W. 4., England.

Mr. Th. Seliger
10, Pool Street
Bolton, Yorks., England.

Mr. A. Parno
1, rue de la 1-ere Division Leclerc
Gentilly (Seine), France.

Mr. W. Lysyj
12284 Maine St.
Detroit 12, Mich., U. S. A.

Mr. T. Kobzey
498 Anderson ave,
Winnipeg 4., Canada.

Mr. I. Hruszeckyj
9 Raynes Park Rd.
Hampton, Vic., Australia.